

Bruselj, 14.10.2022
COM(2022) 527 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

COSME

**Program za konkurenčnost podjetij ter za mala in srednja podjetja za obdobje 2014–
2020**

Poročilo o spremljanju za leto 2019

Vsebina

1.	Uvod.....	2
2.	Dejavnosti in rezultati v letu 2019	3
2.1	Posebni cilj A: dostop do financiranja	3
	Kapitalski instrument za rast v programu COSME.....	4
	Jamstvena shema za posojila v programu COSME	5
	Spremljevalni ukrepi (raziskave, informacijska orodja, gradivo za komuniciranje in dogodki)	5
2.2	Posebni cilj B: dostop do trgov	6
	Evropska podjetniška mreža	6
	Krepitev orodij enotnega trga za pripravo na enotni digitalni portal in njegovo izvajanje.....	7
	Center EU za MSP na Kitajskem – faza III	8
	Usposabljanje o politikah osrednjih javnih kupcev, prijaznih do malih in srednjih podjetij	8
2.3	Posebni cilj C: izboljšanje okvirnih pogojev in konkurenčnosti.....	8
	Ukrep „Clusters Go International“	8
	Trajnostna moda in turizem	8
	Pregled uspešnosti MSP, raziskava Eurobarometer in druge študije o MSP, zagonskih podjetjih, podjetij v razširitveni fazi in podjetništvu.....	9
	Mreža odposlancev za MSP in skupščina MSP	9
	Kampanja EU „Open for business“	9
2.4	Posebni cilj D: spodbujanje podjetništva in kulture podjetništva	10
	Program Erasmus za mlade podjetnike	10
	Socialno podjetništvo in družbena odgovornost podjetij	10
3.	Podporni ukrepi in upravni odhodki	10
4.	Vplivi krize zaradi COVID-19 na izvajanje projektov	11
5.	Prispevek k cilju vključevanja podnebnih vprašanj.....	12
6.	Prispevek k ciljem trajnostnega razvoja.....	14
7.	Spol.....	15
8.	Sklepne ugotovitve.....	16
9.	Priloga	19

1. Uvod

COSME je program EU za izboljšanje konkurenčnosti podjetij, zlasti malih in srednjih podjetij (MSP). Vzpostavljen je bil z uredbo o COSME¹. Temelji na programu za podjetništvo in inovativnost (PPI) za obdobje 2007–2013, vzpostavljenem na podlagi okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost. Namenjen je tudi čim večjemu ustvarjanju povezav z drugimi programi EU za porabo sredstev, pomembnimi za MSP.

Program COSME ustvarja dodano vrednost, saj obravnava nadnacionalna vprašanja in nedelovanje trga s štirimi posebnimi cilji:

1. izboljšanjem **dostopa do financiranja** za MSP v obliki lastniških in dolžniških instrumentov (najmanj 60 % skupnih proračunskih sredstev);
2. izboljšanjem **dostopa do trgov** v EU in zunaj nje (21,5 %);
3. izboljšanjem **okvirnih pogojev** za podjetja, vključno z MSP (11 %), in njihove **konkurenčnosti**;
4. spodbujanjem **podjetništva** (2,5 %).

V okviru programa COSME je bila pozornost namenjena tudi prednostnim nalogam iz strategije Evropa 2020² (kot je pomoč MSP, da izkoristijo inovacije, dostop do znanj in spretnosti ter usposabljanja) ter vlogi, ki jo lahko imajo MSP pri socialni koheziji, s tem ko podpirajo socialno gospodarstvo in posebne ciljne skupine v gospodarstvu, kot so morebitni novi in mladi podjetniki ter podjetnice.

Komisija je leta 2017 izvedla vmesno oceno programa COSME³. V delovnem programu za leto 2019 je bil dosežen napredek pri izvajanju enega od glavnih priporočil iz te ocene: potrebe po osredotočanju na večje, strateške ukrepe ob hkratnem ohranjanju določene prožnosti pri programu za preskušanje novih idej.

Leta 2019 so v programu COSME poleg 28⁴ držav članic EU sodelovale tudi naslednje države: Albanija, Armenija, Bosna in Hercegovina, Islandija, Kosovo⁵, Moldavija, Črna gora, Severna Makedonija, Srbija, Turčija in Ukrajina⁶.

Komisija je odgovorna za splošno izvajanje programa COSME. Prvi posebni cilj programa se izvaja s finančnimi instrumenti, njihovo upravljanje pa je Komisija prenesla na Evropski investicijski sklad (EIF).

---

¹ Uredba (EU) št. 1287/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Programa za konkurenčnost podjetij ter za mala in srednja podjetja (COSME) (2014–2020) in o razveljavitvi Sklepa št. 1639/2006/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 33).

² Dokument z naslovom „Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ je junija 2010 potrdil Evropski svet. V strategiji je bilo določenih pet ambicioznih ciljev na področjih podnebja in energije, zaposlovanja, inovacij, izobraževanja ter socialne vključenosti, ki naj bi bili doseženi do leta 2020, ter poudarjena ključna vloga MSP pri doseganju teh ciljev. Glej: <https://op.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/6a915e39-0aab-491c-8881-147ec91fe88a>.

³ <https://data.europa.eu/doi/10.2873/87360>

⁴ Sedanje države EU27 in Združeno kraljestvo, saj je bilo Združeno kraljestvo leta 2019 še država članica EU.

⁵ To poimenovanje ne posega v stališča glede statusa ter je v skladu z RVSZN 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

⁶ Na splošno so bila merila za izbiro pri dodeljevanju nepovratnih sredstev in ukrepov za javna naročila programa COSME osredotočena na negeografska merila, kot sta skladnost s cilji ukrepa in kakovost predlogov/ponudb. Pomembna je bila tudi evropska razsežnost. Za večino ukrepov programa COSME ni bilo na voljo dovolj proračunskih sredstev, da bi se zagotovila široka geografska pokritost upravičenih držav. To poročilo vsebuje informacije o državah za majhno število ukrepov, zlasti za mrežo EEN in krožno modo, pri katerih so upravičenci prihajali iz več držav.

Ukrepi v okviru posebnih ciljev 2, 3 in 4 so se v večini prenesli na Evropski svet za inovacije in Izvajalsko agencijo Evropskega sveta za inovacije ter za mala in srednja podjetja (EISMEA), prej Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja (EASME)⁷.

Mednarodne organizacije so posredno upravljale tudi nekatere analitične dejavnosti in primerjalne analize.

To poročilo vsebuje pregled izvrševanja proračuna programa COSME leta 2019 v skladu z zahtevami uredbe o COSME. Zaradi večletnega trajanja številnih projektov in potrebe po podaljšanju trajanja številnih projektov zaradi težav, povezanih s krizo zaradi COVID-19, je bila objava tega poročila odložena, da je bilo lahko vanj vključenih več celovitejših rezultatov in podatkov⁸. To poročilo obravnava tudi podporne ukrepe in upravne odhodke.

2. Dejavnosti in rezultati v letu 2019

Skupni načrtovani proračun za program COSME za obdobje 2014–2020 (sedem let) je znašal 2,3 milijarde EUR, vključno z upravnimi odhodki. Načrtovano je bilo postopno povečanje finančnih obveznosti do leta 2020 (zadnje leto programa). Komisija je vsako leto sprejela letni delovni program s spremljevalnimi podpornimi ukrepi.

Proračun programa COSME se je izvrševal s štirimi proračunskimi vrsticami z odobritvami, določenimi z ustreznim revidiranim sklepom o financiranju za leto 2019⁹ in sklepom o financiranju podpornih ukrepov¹⁰. Po prištetju prispevkov držav nečlanic EU, neporabljenih odobritev iz prejšnjega programskega obdobja in različnih prerazporeditev so sredstva, ki so bila na voljo za leto 2019, znašala:

- (a) proračunska vrstica 02 01 04 01 za upravne odhodke: 4 910 505 EUR;
- (b) proračunska vrstica 02 01 06 01 za delovanje agencije EASME: 10 322 946 EUR;
- (c) proračunska vrstica 02 02 01 za vse druge odhodke iz poslovanja: 141 873 965 EUR;
- (d) proračunska vrstica 02 02 02 za dostop do financiranja odhodkov iz poslovanja: 257 991 946 EUR.

V sklepu o financiranju podpornih ukrepov je bil določen prispevek v višini 7 717 000 EUR, ki je bil vključen v proračunsko vrstico 02 02 01 splošnega proračuna EU za leto 2019.

V povprečju je bilo 25 % dejavnosti programa COSME v okviru operativnega proračuna prenesenih na agencijo EASME¹¹. Izvajanje finančnih instrumentov je bilo preneseno na Evropski investicijski sklad (glej spodaj).

Letni proračun programa COSME za leto 2019 je znašal 448 099 362 EUR. Skupaj je bilo dodeljenih 96 % tega proračuna, za plačila pa je stopnja izvedbe v povprečju znašala 90 %.

2.1 Posebni cilj A: dostop do financiranja

Uredba o COSME je določala, da bi moralo biti najmanj 60 % skupnih proračunskih sredstev programa namenjenih finančnim instrumentom za obdobje 2014–2020. Za programsko obdobje 2014–2020 je bilo skupno za finančne instrumente dodeljenih 1,6 milijarde EUR, kar je nekoliko več kot 60 % skupnih proračunskih sredstev programa COSME.

---

⁷ V tem poročilu se povsod uporablja ime prejšnje agencije, agencije EASME.

⁸ https://ec.europa.eu/growth/smes/cosme/programming-monitoring-and-evaluation_en

⁹ C(2019) 6039 final: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/36768>.

¹⁰ C(2019) 2588 final: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/34801>.

¹¹ SEC(2013) 493 final: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52013SC0493\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52013SC0493(01)).

V letu 2019 je bilo 257 milijonov EUR dodeljenih za finančne instrumente in spremljevalne ukrepe, vključno z Evropskim združenjem za prosto trgovino in sodelovanjem držav nečlanic EU.

Za jamstveno shemo za posojila v programu COSME je bilo dodeljenih 216 milijonov EUR, 39,7 milijona EUR pa za kapitalski instrument za rast v programu COSME.

Leta 2019 je bilo 1,4 milijona EUR dodeljenih za spremljevalne ukrepe, vključno z raziskavo o dostopu MSP do financiranja (672 000 EUR), zagotavljanjem informacij MSP o dostopu do financiranja EU (175 000 EUR) ter posodobitvijo in dopolnitvijo študije o stroških izpolnjevanja davčnih obveznosti za MSP v EU (250 000 EUR).

Kapitalski instrument za rast v programu COSME

Kapitalski instrument za rast v programu COSME je namenjen naložbam v sklade tveganega kapitala, ki zagotavljajo tvegani kapital in dolžniško-lastniško financiranje za MSP v fazah širitve in rasti. V letu 2019 sta bila v okviru kapitalskega instrumenta za rast v programu COSME podpisana dva nova sporazuma o finančnih sredstvih, s čimer se je skupno število podpisanih sporazumov konec leta 2019 povečalo na 17 (vključno s štirimi sporazumi, podpisanimi pod določenimi pogoji). Skupni prispevek EU za finančne posrednike od leta 2014 do konca leta 2019 je znašal 242 milijonov EUR. Pri tem se je 11 sporazumov nanašalo na sklade za fazi rasti in širitve, drugih šest pa na večstopenjske sklade v kombinaciji s kapitalskim instrumentom InnovFin za zgodnjo fazo razvoja, vzpostavljenim v okviru programa Obzorje 2020.

Kapitalski instrument za rast v programu COSME je prispeval tudi k programu vseevropskega sklada skladov tveganega kapitala (VentureEU), ki je bil vzpostavljen leta 2017 za odpravo ozkih grl na področju financiranja tveganega kapitala v EU. Leta 2019 je upravljavec skladov za VentureEU podpisal eno pogodbo v višini 33 milijonov EUR. Do 31. decembra 2019 je skupni prispevek kapitalskega instrumenta za rast v programu COSME k temu programu znašal 53 milijonov EUR.

Do 31. decembra 2019 je bilo v več kot 100 MSP iz 13 držav EU vloženi 660 milijonov EUR iz skladov, podprtih s kapitalskim instrumentom za rast v programu COSME. To je vključevalo 400 milijonov EUR, vloženi v več kot 50 MSP v fazi rasti in širitve. Zadnja dva kazalnika (400 milijonov EUR in 50 MSP) sta bila na dobri poti k doseganju dolgoročnih ciljev¹².

Glede na ciljni učinek vzvoda 1 : 5 in skupna proračunska sredstva za obdobje 2014–2020 v višini 394 milijonov EUR je bilo pričakovati, da se bosta v času trajanja kapitalskega instrumenta za rast v programu COSME več kot 200 MSP zagotovili vsaj 2 milijardi EUR tveganega kapitala. To bi pomenilo skupno naložbo v višini skoraj 3,8 milijarde EUR.

Okvir 1. Primer projekta, podprtega s kapitalskim instrumentom za rast v programu COSME – SilverCloud Health

Podjetje SilverCloud Health je bilo ustanovljeno leta 2012 kot odcepljeno (spin-off) podjetje iz dejavnosti akademskega in kliničnega raziskovanja na Trinity College v Dublinu in v bolnišnici Mater University Hospital. V podjetju imajo dolgoletne izkušnje pri razvoju učinkovitih spletnih rešitev za vedenjsko zdravje, namenjenih spoprijemanju s težavami, kot so depresija in anksioznost, spanec in odpornost, stres zaradi osebnih financ ter prehranjevalne motnje. V podjetju sodelujejo z več kot 200 organizacijami pri najrazličnejših na dokazih temelječih programih in so od leta 2012 pomagali več

¹² V uredbi o COSME so v 360 do 540 MSP načrtovane naložbe v višini 2,6–3,9 milijarde EUR, pri tem je bilo (i) do leta 2021 v 346 MSP vloženi 2,6 milijarde EUR, (ii) kapitalski instrument za rast v programu COSME pa naj bi trajal do zaključka zadnjih operacij, npr. do 31. decembra 2034. Pri doseganju ciljev so bili upoštevani določeni izzivi izvajanja tega finančnega instrumenta (prednostno izvajanje operacij v državah nečlanicah EU, ki sodelujejo v programu COSME, in dejstvo, da je v teh državah povpraševanje po naložbah manjše, ter čas, potreben za podpis sporazumov s skladi, pri čemer so na začetku potrebni kompleksnejši skrbni pregledi in bolj zapleteni postopki zbiranja finančnih sredstev).

kot 200 000 pacientom. Pri 73 % pacientov je prišlo do znatnega izboljšanja po šestih do osmih tednih uporabe platforme podjetja.

Podjetje SilverCloud Health je od podjetja ACT Venture Capital prejelo veliko kapitalsko naložbo, ki sta jo podprla Evropski investicijski sklad in EU. „To nam je omogočilo, da smo razširili obseg svoje dejavnosti. V ZDA smo odprli pisarno s prodajno ekipo. Tako smo se znatno razširili in podvojili število zaposlenih,“ je dejal Kevin Higgins, finančni direktor podjetja SilverCloud. V prihodnosti želijo v podjetju SilverCloud podporo, ki jo zagotavljajo na svoji platformi, združiti z uporabo nosljivih naprav in s tem še izboljšati svoje zdravstvene storitve.

Posodobljeno novembra 2020.

Jamstvena shema za posojila v programu COSME

Do konca leta 2019 je bilo v okviru jamstvene sheme za posojila v programu COSME več kot 553 000 MSP v 32 državah zagotovljenih skoraj 32 milijard EUR finančne podpore. Natančneje, razpoložljivi podatki kažejo, da so bila z jamstveno shemo za posojila v programu COSME podprta manjša in mlajša MSP, ki težje pridobijo potrebno financiranje. Približno 90 % MSP, ki so prejela financiranje, je imelo manj kot deset zaposlenih in skoraj 50 % jih je bilo zagonskih podjetij.

V praksi je imela jamstvena shema za posojila v programu COSME veliko večji vpliv od zneska financiranja, ki ga je neposredno ustvarila za MSP. MSP je spodbudila k dodatnim naložbam v višini 21–29 % zneska, ki so ga ta prejela v okviru jamstvene sheme za posojila v programu COSME. Višina naložb, ki so jih podjetja izvedla zaradi teh jamstev, je na koncu leta 2019 po ocenah dosegla skoraj 39,7 milijarde EUR.

Jamstvena shema za posojila v programu COSME je tudi prejela dodatna sredstva iz Evropskega sklada za strateške naložbe, s čimer se je njena zmogljivost za prevzemanje tveganj do konca leta 2019 povečala za 1,3 milijarde EUR. Dodatna sredstva so bila porabljena za več namenov, vključno z začetkom **pilotnega projekta za digitalizacijo** v letu 2019, ki naj bi finančnim posrednikom omogočal, da MSP pri digitalni preobrazbi zagotavljajo širšo in celovitejšo podporo pri dolgovih.

Okvir 2. Primer projekta, podprtega z jamstveno shemo za posojila v programu COSME – Gustav, živilska industrija

Podjetje Gustav je estonsko podjetje, ki je specializirano za lastno proizvodnjo slaščic iz svežih in lokalnih sestavin. Svoje izdelke – ki so značilno in prepoznavno okrašeni – prodaja v svojih kavarnah in tudi zunanjim trgovcem. Podjetje Gustav se uspešno razvija, vendar se je na poti do uspeha spopadalo z nekaterimi izzivi – zlasti kako upravljati mednarodno rast. Vodstvo podjetja je na Finskem odkrilo dober potencialni trg, vendar je moralo v tej državi zgraditi nove proizvodne obrate za zagotavljanje svoje politike svežih izdelkov 22 ur na dan.

Z zajamčenim posojilom iz Swedbank, za katerega je jamčila EU, podprl pa ga je Evropski investicijski sklad v okviru jamstvene sheme za posojila v programu COSME in naložbenega načrta za Evropo, so v podjetju Gustav lahko kupili opremo in si zagotovili delovne prostore ter uspešno začeli poslovati na Finskem. Zdaj je njihov cilj, da prodajo in proizvodnjo razširijo po Estoniji in Evropi.

Spremljevalni ukrepi (raziskave, informacijska orodja, gradivo za komuniciranje in dogodki)

Raziskava o dostopu podjetij do financiranja (SAFE) zagotavlja informacije o finančnem položaju, potrebah po financiranju, dostopu do financiranja in pričakovanih MSP. Je zelo uporabna za

oblikovanje politik na ravni EU, ki je podprto z dokazi, uporabljajo pa jo tudi države članice, analitiki, akademiki in drugi. V raziskavo je bilo leta 2019¹³ skupaj vključenih 18 159 podjetij iz 36 držav.

Komisija je še naprej posodabljala in promovirala **spletišče** <http://www.access2finance.eu>, ki MSP zagotavlja uporabniku prijazne informacije o načinu dostopa do finančnih instrumentov EU, vključno s kontaktnimi podatki finančnih posrednikov. Spletišče zajema 12 programov EU v 42 državah, vključno s programi, pomembnimi za čisto tehnologijo, varstvo podnebja in podjetja, ki jih vodijo ženske. Objavljeno je bilo tudi različno **promocijsko gradivo** – vključno z brošuro s podrobnimi informacijami o koristih finančnih instrumentov programa COSME za MSP¹⁴ in brošuro o finančnotehnoloških priložnostih za MSP¹⁵.

Zasedanja na vrhu o naložbah, imenovanega „Angel Investment Summit“, se je novembra 2019 udeležilo 300 deležnikov, ki so imeli priložnost razpravljati o pobudah politike na področjih, kot so varstvo podnebja, okolje in uravnotežena zastopanost spolov, ter sodelovati v dejavnostih navezovanja stikov. Povratne informacije udeležencev so bile zelo pozitivne. Oktobra 2019 je bila uspešno izvedena delavnica o finančni tehnologiji in alternativnem financiranju.

2.2 Posebni cilj B: dostop do trgov

Uredba o COSME je določala, da bi bilo treba 21,5 % skupnih proračunskih sredstev za obdobje 2014–2020 nameniti olajševanju dostopa do trgov. Leta 2019 je bilo doseganju tega posebnega cilja namenjenih 64 milijonov EUR.

Evropska podjetniška mreža

Evropska podjetniška mreža (EEN) MSP zagotavlja podporo pri visokokakovostnih inovacijah, partnerstvih in internacionalizaciji, s čimer jih podpira pri rasti, odpornosti in konkurenčnosti. Mreža je vključevala vse države članice EU¹⁶ in druge države, ki so sodelovale v programu COSME¹⁷. Osrednja storitev mreže EEN so postale njene storitve za razširitev, ki mladim evropskim MSP z velikim potencialom za rast zagotavljajo posebno podporo. Pri mreži so tudi naredili predhodne korake za zagotavljanje storitev, s katerimi bodo MSP podprli pri trajnostnosti in digitalizaciji. Med krizo zaradi COVID-19 je mreža EEN dokazala, da je svoje storitve sposobna prilagoditi za pomoč MSP pri spopadanju z novimi izzivi in izkoriščanju novih priložnosti. MSP zagotavlja vse več pomoči pri spoprijemanju z motnjami v vrednostni verigi in pri krepitvi odpornosti.

Rezultati dejavnosti mreže EEN v letu 2020 (sofinancirane v okviru proračuna za leto 2019)¹⁸:

- mreža EEN je **231 774** MSP zagotavljala informacijske storitve ter storitve svetovanja in podpore;
- storitve partnerstev v mreži EEN so leta 2020 strankam MSP iz vseh držav, vključenih v mrežo, pomagale skleniti več kot **2 700** mednarodnih partnerskih sporazumov s tujimi podjetji;
- svetovalne podporne storitve mreže EEN so letno približno **2 137** strankam pomagale izboljšati konkurenčnost in inovativnost na evropski ravni;
- digitalne storitve mreže EEN so dosegle 14,1 milijona MSP.

¹³ Podatki in raziskave – SAFE (europa.eu).

¹⁴ Financiranje EU za mala in srednja podjetja: Resnična korist za podjetja, <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/37584>

¹⁵ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/41d9c05f-0b50-11ea-8c1f-01aa75ed71a1>

¹⁶ Vključno z Združenim kraljestvom.

¹⁷ Albanija, Armenija, Bosna in Hercegovina, Islandija, Kosovo, Severna Makedonija, Moldavija, Črna gora, Srbija, Turčija in Ukrajina.

¹⁸ Proračunska sredstva za leto 2019, ki so bila dodeljena mreži EEN, so bila porabljeni za storitve, ki jih je mreža zagotavljala v letu 2020.

Raziskava, izvedena spomladi leta 2021, je pokazala **veliko zadovoljstvo strank s kakovostjo storitev mreže EEN**, ki so jih prejele v obdobju 2019–2020. Storitve mreže EEN bi drugim priporočilo 94 % anketirancev. Anketiranci, ki so izkoristili poglobljene svetovalne storitve mreže EEN, v 90 % pričakujejo, da se bo zaradi sodelovanja z mrežo njihov položaj na trgu izboljšal.

GD GROW in agencija EASME sta sodelovala pri najrazličnejših programih EU za upravljanje in popestritev mreže EEN, vključno z izobraževanji, dogodki in izmenjavami dobrih praks s sektorskimi in tematskimi skupinami mreže EEN. Olajšala sta tudi sodelovanje med člani mreže EEN in organi strukturnih skladov. Mreža EEN je zagotavljala tudi storitve, povezane z inovacijami¹⁹, ki niso vključene v sporazume o nepovratnih sredstvih v programu COSME in so bile sofinancirane s programom Obzorje 2020 oziroma jih je sofinanciral Evropski svet za inovacije.

Okvir 3. Zgodba o uspehu mreže EEN – OiOi

Podjetje OiOi je majhno finsko podjetje, pri katerem kakršne koli vrste površin, vključno s snegom, ledom in kamnom, spreminjajo v površine na dotik. Organizacija mreže EEN v Turku podjetje podpira vse od njegove ustanovitve leta 2010. Površine na dotik podjetja OiOi so bile nameščene na različnih lokacijah, kot so igrišča, nakupovalni centri, znanstveni centri, parki za dejavnosti v zaprtih prostorih, bolnišnice in šole. Nekatere so tudi na pomembnih lokacijah, kot je letališče v Helsinkih.

Podjetje OiOi je bilo na Finskem zelo uspešno, vendar se je spopadalo z izzivi pri mednarodni širitvi. Potrebovalo je tudi strokovno svetovanje pri izkoriščanju priložnosti in vzpostavljanju stikov ter novih načinov razvoja mednarodnih poslovnih odnosov. Organizacija mreže EEN v Turku je podjetju OiOi omogočila, da se je udeležilo dogodkov za partnerstva v različnih državah, ter mu zagotovila druge storitve za mednarodna partnerstva in svetovanje o financiranju.

Podpora mreže EEN je resnično vplivala na poslovanje podjetja OiOi. „Podvojili smo naš letni promet in zaposlili več programerjev,“ je dejal Sami Kämppe, izvršni direktor in ustanovitelj podjetja OiOi. „Na Finskem smo vodilno podjetje v naši panogi ter smo se uspešno razširili po Evropi in zunaj njenih meja – vključno s Kitajsko.“ Potrdil je, da namerava v prihodnosti še naprej uporabljati storitve mreže EEN.

Krepitev orodij enotnega trga za pripravo na enotni digitalni portal in njegovo izvajanje

Enotni digitalni portal je ambiciozen program digitalizacije javnih storitev. Zagotovil bo polno čezmejno dostopnost informacij o pravicah in pravilih enotnega trga na nacionalni ravni in ravni EU, vključno s postopki enotnega trga in storitvami za pomoč pri njem ter možnostjo zagotavljanja povratnih informacij. Njegova uporaba je namenjena tako splošni javnosti kot tudi podjetjem.

S programom COSME je bila podprta krepitev orodij, potrebnih za začetek delovanja enotnega digitalnega portala:

- razširitev vsebine in funkcij portala Tvoja Evropa (platforme, ki bo gostila enotni digitalni portal),
- razvoj upravnega orodja (nadzorne plošče) za koordinatorje držav članic,
- integracija vseh potrebnih funkcij IT.

Ta dela so bila uspešno izvedena in so omogočila, da je začel enotni digitalni portal delovati na predvideni datum, tj. 12. decembra 2020.

---

¹⁹ Jasno opredeljen nabor storitev, namenjenih izboljšanju zmogljivosti MSP za upravljanje inovacij, in ključne storitve za upravljanje računov za instrument za MSP.

Center EU za MSP na Kitajskem – faza III

Faza III centra EU za MSP na Kitajskem²⁰ zagotavlja najrazličnejše storitve za pomoč podjetjem EU pri oceni njihove pripravljenosti za vstop na kitajski trg. Poleg tega je namenjena pomoči pri krepitvi zagovorništva za zaščito interesov poslovne skupnosti EU ter izboljšanju sodelovanja in izmenjave dobrih praks med poslovnimi združenji na ravni EU ter nacionalni in regionalni ravni v korist podjetjem EU, ki nameravajo poslovati na Kitajskem.

Kot je v nadaljevanju opisano v poglavju 4, je na izvajanje tega projekta vplivala kriza zaradi COVID-19, zaradi česar je bilo treba prilagoditi storitve in cilje. Delo za ponovno vzpostavitev dejavnosti poteka brez zapletov. Eden od ključnih rezultatov tega projekta je orodje za samodiagnosticiranje, ki MSP omogoča predhodno oceno pripravljenosti za razvoj prisotnosti na kitajskem trgu²¹.

Usposabljanje o politikah osrednjih javnih kupcev, prijaznih do malih in srednjih podjetij

Ta ukrep krepi zmogljivost osrednjih javnih kupcev in jim pomaga, da MSP omogočijo lažji dostop do razpisnih postopkov. Usposabljanja se lahko udeležijo osrednji javni kupci iz EU in drugih držav, ki sodelujejo v programu COSME. Prednost imajo osrednji javni kupci iz držav s strukturno šibkimi ali novovzpostavljenimi sistemi javnega naročanja. Usposabljanje je na spletu in na kraju samem koristilo 34 udeležencev. Projekt usposabljanja je potekal do maja 2022.

2.3 Posebni cilj C: izboljšanje okvirnih pogojev in konkurenčnosti

Uredba o COSME je določala, da bi bilo treba približno 11 % skupnih proračunskih sredstev za obdobje 2014–2020 nameniti izboljšanju okvirnih pogojev in konkurenčnosti. Leta 2019 je bilo za doseganje tega cilja namenjenih 32 milijonov EUR.

Ukrep „Clusters Go International“

Z ukrepom „Clusters Go International“ (internacionalizacija evropskih grozdov) je bila podprta ustanovitev strateških partnerstev med grozdi v EU za razvoj in izvajanje strategij sodelovanja grozdov z državami nečlanicami EU. Razpis je bil objavljen septembra 2019, vendar so začetek teh projektov ovirale omejitve potovanj in stikov, uvedene med pandemijo. Koordinatorji so prilagodili dejavnosti in zaprosili za podaljšanja, pri čemer so pri projektih zdaj vidni pozitivni rezultati.

Na primer konzorcij PIMAP+ je dogodek, ki je bil načrtovan za izvedbo na kraju samem, spremenil v zelo uspešen virtualni forum o inovacijah, ki je privabil 640 000 udeležencev. Konzorcij FASCINATE se je dogovoril o skupni strategiji za internacionalizacijo, podpisal 11 sporazumov o sodelovanju s strateškimi partnerji iz Kanade, Japonske in ZDA ter 82 MSP zagotovil usposabljanje za pripravljenost na internacionalizacijo v modni industriji.

Trajnostna moda in turizem

Cilji tekočih projektov za **trajnostno in krožno modno industrijo** v delovnem programu za leto 2019 so pospešiti in razširiti inovacije za podporo te industrije pri prehodu na krožno gospodarstvo in trajnostnost v vseh fazah vrednostne verige. S štirimi tekočimi projekti je

---

²⁰ Faza III je podprta s programom COSME. Prejšnji fazi je sofinanciral GD DEVCO (zdaj GD INTPA).

²¹ <https://sdt.eusmecentre.org.cn/>

zagotovljena neposredna podpora za pospešitev uresničitve približno 120 trajnostnih poslovnih idej z velikim inovacijskim potencialom²². Za več informacij glej: <https://nexttextilegeneration.eu>.

Potekajo tudi projekti za **spodbujanje trajnostnosti MSP v turistični panogi**, ki krepijo zmogljivosti ter znanja in spretnosti teh podjetij za raziskovanje in izvajanje trajnostnih rešitev. Sodelujoča MSP izkoristijo usposabljanja, študijske obiske in podporo pri čezmejnem in medsektorskem sodelovanju. To jim bo zagotovilo oprijemljive pridobitve, kot so prihranki pri virih, certificiranje trajnostnosti ter izboljšana sposobnost prilagajanja novim trendom, izzivom in priložnostim. V okviru delovnega programa COSME za leto 2019 je potekalo šest projektov s 50 upravičenci iz 20 držav²³.

Pregled uspešnosti MSP, raziskava Eurobarometer in druge študije o MSP, zagonskih podjetjih, podjetij v razširitveni fazi in podjetništvu

Pregled uspešnosti MSP²⁴ je eno od glavnih orodij Komisije za spremljanje in ocenjevanje letnega napredka držav pri izvajanju pobude „Small Business Act“ za Evropo (SBA) in akcijskega načrta te pobude. Letno poročilo o MSP in informativni pregledi za države zagotavljajo celovite informacije o uspešnosti MSP ter poslovnem okolju v EU in drugih partnerskih državah (vključno z učinkovito rabo virov in ekološkimi proizvodi). Pri pregledu uspešnosti MSP za leto 2020 (financiranem iz proračuna za leto 2019) je bila ključna tema tudi vpliv pandemije COVID-19 na MSP v EU.

Ena od ključnih povezanih študij je bila tudi **raziskava Eurobarometer o MSP, zagonskih podjetjih, podjetjih v razširitveni fazi in podjetništvu** (objavljena avgusta 2020)²⁵, ki je zagotovila koristne informacije o profilu teh podjetij v EU in izzivih, s katerimi se spopadajo. Tako pregled uspešnosti podjetij MSP kot tudi raziskava Eurobarometer sta zagotovila koristne podatke za podporo v procesu evropskega semestra ter pri oblikovanju nacionalnih načrtov za okrevanje in drugem oblikovanju politik na podlagi dokazov.

OECD je izvedla pilotno študijo o izkoriščanju potenciala MSP za širitev. S tem je bilo zagotovljenih veliko novih ugotovitev, vključno s tistimi o ključnih dejavnikih, ki podpirajo ali zavirajo podjetja v širitveni fazi. V pilotni študiji je bilo opredeljenih 1 200 pomembnih politik in 400 institucij v 38 državah OECD. **Spremljanje evropskih zagonskih podjetij za leto 2019** (objavljeno aprila 2020 in financirano iz proračuna za leto 2019)²⁶ je raziskava manjšega obsega, ki vsebuje koristne podatke od ustanoviteljev zagonskih podjetij ter priporočila politike.

Mreža odposlancev za MSP in skupščina MSP

Iz proračuna za leto 2019 je bila financirana organizacija štirih sestankov **mreže odposlancev za MSP** (predstavniki nacionalnih uprav držav članic) v letu 2019 in sestanek **skupščine MSP** novembra 2019 v Helsinkih, ki se ga je udeležilo **457 delegatov**. Razprave, ki so potekale na teh sestankih, so prispevale k oblikovanju ukrepov politike, kot je strategija za MSP.

Kampanja EU „Open for business“

Cilj kampanje EU „Open for business“ za obdobje 2015–2020 je bil lastnike in upravitelje MSP seznaniti s priložnostmi in pravicami enotnega trga, podpornimi mrežami EU, kot je mreža EEN, ter

---

²² V teh projektih sodeluje 25 partnerjev iz Belgije, Estonije, s Finske, iz Francije, Nemčije, Grčije, Litve, Moldavije in Španije, vključene pa so bile tudi mednarodne organizacije. S tem so bile v okviru vsaj enega od projektov storitve zagotovljene v vseh regijah EU.

²³ 18 držav članic (Avstrija, Belgija, Bolgarija, Hrvaška, Ciper, Danska, Estonija, Finska, Francija, Nemčija, Grčija, Madžarska, Italija, Nizozemska, Portugalska, Romunija, Slovaška in Španija) ter dve državi, ki sodelujeta v programu COSME (Moldavija in Severna Makedonija).

²⁴ Pregled uspešnosti MSP (europa.eu).

²⁵ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2244>

²⁶ <http://europeanstartupmonitor2019.eu/>

spletnimi orodji. Kampanja leta 2020 (v okviru delovnega programa COSME za leto 2019) je bila izvedena v Belgiji in Luksemburgu ter na Malti, Nizozemskem in Slovaškem, njene vsebine pa so bile razširjene in so obsegale še ozaveščanje o svetovalnih storitvah, orodjih ter finančni podpori EU za MSP v povezavi s pandemijo COVID-19.

2.4 Posebni cilj D: spodbujanje podjetništva in kulture podjetništva

Uredba o COSME je določala, da bi bilo treba 2,5 % skupnih proračunskih sredstev za obdobje 2014–2020 nameniti spodbujanju podjetništva in kulture podjetništva.

Program Erasmus za mlade podjetnike

Program Erasmus za mlade podjetnike (program EYE) potencialnemu ali novemu podjetniku omogoča sodelovanje z izkušenim podjetnikom v drugi državi, ki sodeluje v programu COSME. Oba podjetnika med to izmenjavo pridobita dragocene informacije in izkušnje. V okviru programa COSME se konzorcijem posredniških organizacij, ki pridobivajo in povezujejo podjetnike, zagotovijo nepovratna sredstva. V letu 2019 je bilo v okviru programa EYE opravljenih 1 336 izmenjav²⁷. Ta številka se je v letu 2020 iz razlogov, povezanih s krizo zaradi COVID-19, zmanjšala na 837. Izvedeni so bili ustrezni ukrepi za ponovni zagon projektov, na katere je vplival COVID-19 (glej poglavje 4). **Izmenjavo je kot uspešno ocenilo 90 % sodelujočih.**

Zgodba o uspehu programa Erasmus za mlade podjetnike²⁸

Nabil Chelaouaou (novi podjetnik, Green Farm, Italija) in Carlos Rubio María, La Bardal (Španija)

Nabil Chelaouaou je bil nov podjetnik, ki je začel izvajati poslovni projekt „Green Farm“ za proizvodnjo sveže in zdrave zelenjave. V programu EYE se je udeležil izmenjave s Carlosom Rubiom Marío, izkušenim podjetnikom, ki vodi projekt „La Bardal“ za obnovo podeželja in participativno upravljanje. Oba sta si izmenjala koristne izkušnje in znanje o regenerativnem kmetijstvu ter o tem, kako bolje izkoristiti naravne vire in prakse za neposreden, pozitiven vpliv na družbo in podnebne spremembe.

Dodatne informacije: <https://www.erasmus-entrepreneurs.eu/page.php?cid=09&id=959>.

Socialno podjetništvo in družbena odgovornost podjetij

OECD je s financiranjem iz programa COSME izdelala priročnik za podporo oblikovalcev politik pri **oblikovanju in izboljšanju regulativnih okvirov za razvoj socialnega podjetništva**²⁹. Priročnik je bil 70 oblikovalcem politik predstavljen na dogodku 28. aprila 2022.

Trenutno je v pripravi tudi ukrep za oceno ravni prevzemanja **družbene odgovornosti podjetij**, zbiranje informacij o nacionalnih podpornih ukrepih in dobrih praksah ter predložitev priporočil za učinkovite mehanizme podpore družbene odgovornosti podjetij/odgovornega poslovnega ravnanja.

3. Podporni ukrepi in upravni odhodki

Podporni ukrepi za program COSME so se financirali v okviru proračunske vrstice 02 02 01. Leta 2019 je bilo podpornim ukrepom namenjenih 7,7 milijona EUR.

Organizirani so bili konference in srečanja z deležniki, na katerih so potekale razprave o izzivih v različnih industrijskih sektorjih. Podprti so bili različni ukrepi, vključno z analitičnim delom, kot so

²⁷ Število izmenjav se meri s „kazalnikom uspešnosti odnosa med podjetnikoma“.

²⁸ Druge zgodbe o uspehu in pričevanja so na voljo na <http://www.erasmus-entrepreneurs.eu>.

²⁹ <https://www.oecd.org/cfe/leed/social-economy/legal-frameworks.htm>

študije za podporo oblikovanja politike, in informacijskimi orodji, ki MSP zagotavljajo praktično podporo.

Študija o načelih krožnega gospodarstva za zasnovo stavb je bila zaključena na začetku leta 2021 ter je na podlagi temeljite analize nacionalnih in regionalnih pobud politike ter kvalitativne ocene njihovega verjetnega vpliva zagotovila koristna priporočila politike na ravni EU. Ta priporočila so bila upoštevana pri predlogih za revizijo zakonodaje EU o energijski učinkovitosti stavb in gradbenih proizvodov ter drugih tekočih zakonodajnih revizijah.

Na **hekatonu „Data 4 Healthy Recovery“**, spletnem dogodku, ki je potekal 18.–20. junija 2021, je bilo podjetjem in industrijskim deležnikom omogočeno, da opredelijo izzive pri spoprijemanju z (dvojnimi) zelenim in digitalnim prehodom ter si skupaj prizadevajo za razvoj možnih rešitev. Dvanajst najvišje uvrščenih ekip je tudi zaključilo program pospeševanja, ki jim je pomagal pri nadaljnjem razvoju idej in izboljšal njihovo pripravljenost za uvedbo na trg.

Pripravljena je bila študija o dejavnostih, povezanih z obrambo, in dejavnostih z dvojno rabo, financiranih iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov (skladov ESI)³⁰, vključno z zbranimi prejšnjimi projekti in njihovim podrobnim razporejanjem, informacijami o okviru skladov ESI za obdobje 2021–2027, brošuro za MSP ter zaključki in pridobljenimi spoznanji o tem, kako podpreti sodelovanje podjetij MSP. Študija je bila sektorju predstavljena na delavnici 19. januarja 2021.

Vsebine **službe EU za pomoč in svetovanje glede intelektualne lastnine in štirih mednarodnih služb za pomoč in svetovanje glede intelektualne lastnine** so bile vključene v glavno spletišče Evropske komisije (Europa) kot del storitve enotnega digitalnega portala.

Leta 2019 so **upravni odhodki** predstavljali 3 % proračuna. Zajemali so strokovna srečanja, ukrepe obveščanja in komuniciranja ter odhodke Komisije (GD GROW) v višini 2,2 milijona EUR, povezane z omrežji IT ter drugo tehnično in upravno pomočjo. Proračunska sredstva, namenjena delovanju agencije EASME, so znašala 9,9 milijona EUR.

4. Vplivi krize zaradi COVID-19 na izvajanje projektov

Ko je izbruhnila kriza zaradi COVID-19, se je začelo veliko projektov iz delovnega programa COSME za leto 2019 ali pa so bili ti že v teku. To je neizbežno oviralo njihovo izvajanje. Kriza je prinesla tudi pozitivne priložnosti, kot je možnost za preusmeritev ukrepov v pomoč podjetjem pri odzivanju na izredne izzive, s katerimi so se spopadala, in krepitvi njihove odpornosti v prihodnosti.

Preusmeritev ukrepov in projektov programa COSME v pomoč podjetjem pri spoprijemanju s krizo zaradi COVID-19

Mreža **EEN** se je od začetka krize zaradi COVID-19 hitro in prilagodljivo odzvala na spreminjajoče se potrebe podjetij. MSP je pomagala pri odpravljanju motenj v dobavni verigi ter iskanju poslovnih in tehnoloških partnerjev za preusmeritev njihovega poslovanja (npr. preusmeritev v proizvodnjo osebne zaščitne opreme ali drugih zdravstvenih proizvodov). Prav tako je podjetjem pomagala pri izpolnitvi potrebe po prelomnih inovacijah in upravljanju sprememb, ki je nastala zaradi krize, ter krepitvi njihove odpornosti. Druge omembe vredne storitve mreže EEN so vključevale svetovanje za enotni trg, namenjeno spoprijemanju z novonastalimi ovirami in omejitvami, ter svetovanje o dostopu do financiranja. Stranke mreže EEN so bile v 85 % zadovoljne ali zelo zadovoljne s podporo, ki so jo od mreže prejele med krizo.

³⁰ https://ec.europa.eu/defence-industry-space/system/files/2021-05/Study%20on%20Contribution%20of%20the%20defence%20sector%20to%20Regional%20Development%20through%20ESIF_pdf.pdf

Pregled uspešnosti MSP za leto 2020 (financiran iz proračuna za leto 2019) je bil preusmerjen na vpliv pandemije na MSP v EU leta 2020 in njihovo verjetno uspešnost v letu 2021. S tem pregledom so bili zagotovljeni koristni podatki za podporo pri izvajanju načrta okrevanja za Evropo.

Hekaton „Data 4 Healthy Recovery“ junija 2021 (glej podporne ukrepe v poglavju 3 zgoraj) je potekal uspešno, čeprav je nanj že od samega začetka vplivala kriza zaradi COVID-19. Spremenjen je bil v spletni dogodek, prilagojena storitev mentorstva, ki je bila kot nadomestna možnost uvedena v odziv na krizo, pa se je izkazala za učinkovito in je ekipam na hekatonu pomagala, da so razvile svoje ideje in se približale uvedbi na trg.

Vpliv krize zaradi COVID-19 na izvajanje projektov programa COSME

Kriza je na začetku precej vplivala na veliko projektov v delovnem programu COSME za leto 2019 – zlasti ko je bilo za doseganje rezultatov ali izvajanje pristopa zagotavljanja storitev, opisanega v sporazumih o nepovratnih sredstvih, potrebno veliko število osebnih stikov. Dogodki na kraju samem so bili spremenjeni v spletne dogodke, kjer je bilo to mogoče. Veliko projektov je bilo treba prestaviti, da je bilo na voljo več časa za doseganje ciljev. Doseganje drugih rezultatov je bilo prav tako prilagojeno kriznim razmeram. Primeri v nadaljevanju kažejo, kako je kriza vplivala na projekte in kakšni ukrepi so bili sprejeti za njihov ponovni zagon.

- Dejavnosti **centra EU za MSP na Kitajskem** (ukrep v okviru programa COSME za leto 2019) so resno ovirali omejitve potovanj, strogi sanitarni ukrepi na Kitajskem in druge težave, povezane s COVID-19. Konzorcij je k iskanju blažilnih ukrepov pristopil proaktivno. Storitve so bile prilagojene kriznim razmeram v dogovoru z agencijo EASME in Komisijo. Kljub temu nekatere spremembe, kot je bila prestavitev dogodkov v spletno okolje, niso privedle do polne uresničitve ciljev (v tem primeru je bilo povpraševanje po spletnih seminarjih dobro, vendar podjetjem spletni dogodki navezovanja stikov niso ustrezali). Trajanje projektov se je podaljšalo, da so imeli upravičenci na voljo dovolj časa za doseganje ciljev.
- Projekte posredniških organizacij v **programu Erasmus za mlade podjetnike**, ki so se začeli izvajati februarja 2020 v okviru proračuna za leto 2019, je resno prizadela kriza zaradi COVID-19. Odobrena so bila podaljšanja pogodb, dejavnosti pa so bile prilagojene (npr. s povečano ponudbo izmenjav na daljavo). Delo, s katerim se bo nadoknadilo zamujeno, uspešno poteka. Število izmenjav med novimi in izkušenimi podjetniki pri projektih v okviru razpisa za leto 2019 se je iz 871 v marcu 2022 povečalo na 967 v maju 2022. To pomeni dober napredek pri doseganju končnega cilja ob zaključku projekta, tj. izvesti 1 969 izmenjav³¹.

Kriza zaradi COVID-19 je vplivala tudi na veliko projektov v okviru ukrepa „Clusters Go International“ iz delovnega programa COSME za leto 2019. Misijske ugotovitve dejstev, dogodki in poslovni stiki v državah nečlanicah EU so omejili ali popolnoma onemogočili omejitve potovanj in sanitarni ukrepi. Zaradi tega je bilo težje doseči rezultate. Dejavnosti so bile prilagojene in predstavljene, kjer je bilo to mogoče. Konzorciji so poiskali alternative potovanjem – zlasti so v ciljnih državah nečlanicah EU pridobili partnerje za pomoč pri vnaprejšnjem dogovarjanju za sestanke s ključnimi deležniki. Pri reševanju skupnih težav in organizaciji skupnih dogodkov so sodelovali tudi različni udeleženci projektov. Izvajanje dejavnosti se je od takrat začelo krepiti.

5. Prispevek k cilju vključevanja podnebnih vprašanj

Pri izvajanju programa COSME se je spodbujala potrebna prilagoditev podjetij nizkoogljičnemu gospodarstvu, ki je odporno na podnebne spremembe ter učinkovito izrablja energijo in vire. Prispevek programa k cilju vključevanja podnebnih vprašanj, ki je vključen v vse programe Komisije

---

³¹ Cilj naj bi bil dosežen do končnega datuma (31. januar 2024 za osem projektov in 31. januar 2023 za en projekt).

(skupno 20 % proračuna EU za obdobje 2014–2020), je bil ocenjen na 21,7 milijona EUR (5 % leta 2019 dodeljenih finančnih sredstev). Spremljanje natančnega prispevka večine ukrepov programa COSME k vključevanju podnebnih vprašanj³² ni bilo izvedeno, vendar se veliko projektov in ukrepov v določeni meri navezuje na podnebne cilje.

Do 31 decembra 2019 je **kapitalski instrument za rast v programu COSME** vložil 6,7 milijona EUR v sklad tveganega kapitala s poudarkom na dejavnostih čiste tehnologije³³. To je olajšalo več kot 51 milijonov EUR naložb v MSP, ki delujejo v „energetskem in okoljskem“ sektorju³⁴.

Mreža **EEN** na različne načine pomaga MSP pri obravnavanju izzivov, povezanih z okoljem. Na primer, pomaga jim, da z inovacijami postanejo bolj učinkovita pri porabi energije in virov, s tem ko zmanjšajo količine odpadkov in porabo energije ter posledično tudi svoj ogljični odtis. V mreži so tudi sektorske in tematske skupine, osredotočene na trajnostno gradbeništvo, inteligentno energijo, okolje in krožno gospodarstvo. Več kot 200 strokovnih poslovnih svetovalcev mreže EEN je specializiranih za vprašanja, povezana s podnebjem, kot so krožno gospodarstvo, inteligentna energija, trajnostno gradbeništvo in zelene tehnologije³⁵.

Pobuda „**izziv v zvezi z inteligentnimi mesti**“ priznava pomen izvajanja zavez evropskega zelenega dogovora ter usmerja in podpira mesta pri izvajanju **lokalnih zelenih dogovorov**, poleg tega pa priznava tudi pomen podpiranja dvojnega zelenega in digitalnega prehoda lokalnih podjetji ter omogoča prehod na digitalizirano, storitveno usmerjeno in nizkoogljično krožno gospodarstvo. Podjetjem pomaga tudi pri ustvarjanju novih delovnih mest, preusposabljanju, udeležbi državljanov in njihovi blaginji. Sodelujoča mesta in regije prejmejo različne oblike podpore, vključno z usposabljanjem, smernicami in metodologijo. V sklopu „**zelenega gospodarstva in lokalnih zelenih dogovorov**“ je 37 mest pripravilo načrte za izvajanje skupno 71 rešitev. Izziv v zvezi z inteligentnimi mesti mesta spodbuja, da dajejo zgled pri razogljičenju prometa, logistike in zgradb z zelenimi in družbeno odgovornimi javnimi naročili ter urbanističnim načrtovanjem.

V okviru ukrepa „**pospešitev in razširitev inovacij za krožno modno industrijo**“ potekajo štirje projekti, ki podpirajo razširitev približno 120 obetavnih poslovnih idej za trajnostno in krožno modo (te ideje se nanašajo na inovativne uporabe, proizvode, procese ali ideje). Zagotavljata se tudi krepitev zmogljivosti ter tehnična in finančna podpora za razširitev. Eden od teh projektov je tudi projekt „CircularInnoBooster“, v okviru katerega se je začel izvajati „CirCoAX“ (pospeševalnik sooblikovanja za krožnost na podlagi sodelovanja) ter ki je zagotovil analizo trga in poročilo o glavnih pravnih izzivih, s katerimi se spopada tekstilna industrija pri doseganju večje trajnostnosti.

Kot je bilo navedeno zgoraj, so bila poročila iz **študije o načelih krožnega gospodarstva za zasnovane stavbe** upoštevana pri predlogih za revizijo zakonodaje EU, kar bo prispevalo k doseganju podnebnih ciljev, zlasti predlagana revizija direktive o energijski učinkovitosti stavb³⁶. V okviru ukrepa „**krožna plastika za MSP**“ so bile zagotovljene smernice za zmanjšanje vplivov življenjskega cikla

---

³² Veliko ukrepov programa COSME je vključevalo nekaj podpore za cilje, povezane s podnebjem. Ker pa so imeli ti ukrepi in projekti vedno širši cilj konkurenčnosti, podnebni komponenti v ukrepih na splošno niso bila namenjena ločena proračunska sredstva.

³³ https://www.eif.org/what_we_do/equity/single_eu_equity_instrument/cosme_efg/intermediaries.pdf

³⁴ https://www.eif.org/what_we_do/equity/single_eu_equity_instrument/cosme_efg/cosme-efg-implementation-update.pdf

³⁵ To poročilo se osredotoča na storitve mreže EEN, sofinancirane s programom COSME. Mreža EEN je s podporo programa Obzorje 2020 zagotovila tudi posebej opredeljen dodaten nabor storitev (ključne storitve za upravljanje računov za instrument za MSP in storitve za pomoč MSP pri izboljšanju zmogljivosti za upravljanje inovacij).

³⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52021PC0802>, Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o energijski učinkovitosti stavb (prenovitev) (COM(2021) 802 final).

proizvodnje plastike na okolje³⁷. Več publikacij **evropskega observatorija gradbenega sektorja** se prav tako osredotoča na krožno gospodarstvo, energijsko učinkovitost in trajnostnost, vključno z analitičnim poročilom o dostopnosti in trajnostnosti stanovanj³⁸.

Evropski center znanja za učinkovito rabo virov je ključno referenčno orodje za učinkovito rabo virov in krožne prakse za MSP in izvajalce MSP. Ta storitev je bila nadgrajena leta 2019, za vnose v to podatkovno zbirko pa je bila razvita nova metodologija.

Več pripravljanih dogodkov za konferenco nemškega predsedstva o **socialnem gospodarstvu** je bilo osredotočenih na podnebne cilje. Zlasti **spletnega dogodka „Road to Mannheim“** 25. februarja 2021 se je udeležilo več kot 200 oseb, na njem pa so potekale razprave o vlogi socialnega gospodarstva pri krepitvi zelenega prehoda.

6. Prispevek k ciljem trajnostnega razvoja

Veliko ukrepov programa COSME je pomembnih za cilje trajnostnega razvoja, določene v agendi za trajnostni razvoj do leta 2030. **V nadaljevanju je predstavljenih nekaj primerov:**

Cilj trajnostnega razvoja 8 (dostojno delo in trajnostna gospodarska rast)

Pomembni ukrepi vključujejo izmenjave v programu EYE, storitve mreže EEN za podporo MSP pri trajnostni rasti in ukrepe za socialno gospodarstvo, kot so smernice in dobre prakse za pomoč oblikovalcem politik pri razvoju pravnih okvirov, ki bi socialnim podjetjem omogočali uspeh.

Cilj trajnostnega razvoja 9 (vključujoča in trajnostna industrija, inovacije ter vzdržljiva infrastruktura)

Izziv v zvezi z inteligentnimi mesti³⁹ močno vpliva na krepitev odpornosti, spodbujanje inovacij pri lokalnih gospodarskih dejavnostih ter podporo pri izvajanju lokalnih zelenih dogovorov, ki obravnavajo zeleno preobrazbo in industrijo. Ta izziv mestom pomaga pri usklajevanju ukrepov za izvajanje celovitih poslovnih modelov, struktur upravljanja in mrež. V okviru izziva se ustvarjajo močna partnerstva z lokalnimi podjetji, MSP in organizacijami, ki dokazujejo, da sodelovanje med deležniki v mestih znatno pospeši prehod na krožne poslovne modele in trajnostno gospodarstvo.

Evropska podjetniška mreža je do neke mere obravnavala veliko ciljev trajnostnega razvoja, vendar je bil njen glavni cilj v obdobju 2019–2020 še vedno podpirati MSP pri prehodu na krožne poslovne modele in izkoriščanju bolj zelenih, energijsko učinkovitejših tehnologij. V letu 2019 je mreža začela priprave na razširitev svojih storitev, da bi vključevale trajnostnost⁴⁰.

Program COSME podpira tudi projekte za pospešitev in razširitev inovacij za **krožno in trajnostno modno industrijo** ter za krepitev **trajnostnega razvoja in zmogljivosti MSP v turistični panogi** (zlasti njihovo sposobnost za sprejemanje bolj trajnostnih poslovnih modelov).

---

³⁷ Vključno z metodologijo za primerjavo okoljskega vpliva med fosilnim gorivom, biomaso in plastičnimi odpadki kot vložki za proizvodnjo plastike:
<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC125046> in študijami primerov.

³⁸ https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/construction/observatory/analytical-reports_en

³⁹ V izziv so vključena mesta iz 18 držav članic EU: Belgije, Bolgarije, Hrvaške, Češke, Danske, Finske, Francije, Nemčije, Grčije, Madžarske, Irske, Italije, Latvije, Nizozemske, Slovaške, Španije, Portugalske in Združenega kraljestva; iz dveh držav, ki sodelujeta v programu COSME: Bosne in Hercegovine ter Severne Makedonije in iz več tretjih držav.

⁴⁰ To je v letu 2022 privedlo do oblikovanja storitev „svetovalcev za trajnostnost“. Ocena mreže EEN s strani strank MSP (izhodišče za opredelitev, katere storitve mreže EEN potrebuje vsako MSP) zdaj vključuje vse okoljske, socialne in gospodarske vidike. Trajnostnost je vključena v vse storitve mreže EEN, tudi v storitve za inovacije in svetovanje o dostopu do financiranja. Te nove storitve mreže EEN zajemajo različna področja, kot so ravnanje z odpadki in upravljanje voda, uporaba čiste energije, spremljanje spoštovanja človekovih pravic in poročanje o njem ter pravice delavcev in njihovo zdravje, varnost itd.

Cilj trajnostnega razvoja 11 (trajnostna mesta in skupnosti)

Izziv v zvezi z inteligentnimi mesti, ki je bil podrobneje opisan zgoraj, prispeva k doseganju tega cilja s podpiranjem mest pri doseganju trajnostne rasti z uporabo naprednih tehnologij. Lokalno delovno silo pripravlja tudi na dvojni zeleni in digitalni prehod ter delovna mesta prihodnosti, ko izvaja temu namenjeno tematsko prednostno nalogo **preusposabljanja in izpopolnjevanja**.

Cilj trajnostnega razvoja 12 (trajnostni vzorci porabe in proizvodnje)

Drugi ukrepi programa COSME (navedeni v poglavju 5 tega poročila), ki vplivajo na okolje, podpirajo tudi ta cilj trajnostnega razvoja, zlasti projekti za trajnostnost in krožnost v modni industriji in turističnih panogah, ukrep za krožno plastiko za MSP, v okviru katerega je bila ustvarjena metodologija za primerjavo okoljskega vpliva različnih virov (vložkov) za proizvodnjo plastike (ter povezane študije primerov), študija o načelih krožnega gospodarstva za zasnovo stavb in evropski center znanja za učinkovito rabo virov, ki je med drugim vključeval orodje za poslovne modele, ki bi ga lahko industrijski grozdi uporabili za podporo industrijske simbioze⁴¹.

Ukrepi, ki obravnavajo širši nabor ciljev glede trajnostnosti, vključno s socialno razsežnostjo

Nekateri ukrepi in projekti programa COSME imajo socialno razsežnost, zlasti ukrepi za socialno gospodarstvo (glej cilj trajnostnega razvoja 8 zgoraj), ukrepi, namenjeni posebnim skupinam podjetnikov (program Erasmus za mlade podjetnike), ter ukrepi za podjetnice. Pri drugih ukrepih in projektih programa COSME je socialna razsežnost vključena v nabor širših ciljev za spodbujanje trajnostnosti in konkurenčnosti (dobri primeri so svetovalne storitve mreže EEN za trajnostnost, nekateri projekti za turizem⁴² in tekstil⁴³ ter tržnica Tech4Good v okviru izziva v zvezi z inteligentnimi mesti⁴⁴).

7. Spol

Čeprav v uredbo o COSME niso posebej vključeni cilji, povezani s spolom, ukrepi, podprti v okviru tega programa, upoštevajo načela enakosti spolov in vključujejo vidik spola.

V konzorcijih mreže **EEN** je 46 % koordinatoric. V mreži EEN deluje tudi skupina, ki podpira podjetnice ter jim zagotavlja storitve za partnerstva in svetovalne storitve, posebej prilagojene njihovim potrebam. Približno 50 % novih podjetnikov, ki so se v letu 2020 udeležili izmenjav v programu Erasmus za mlade podjetnike, je bilo žensk, prav tako pa je bilo 71 od 94 koordinatorjev programa (75,5 %) ženskega spola.

Vidik spola v jamstveni shemi za posojila v programu COSME je bil vključen v analizo, ki jo je leta 2018 izvedel Evropski investicijski sklad. Analiza je potrdila, da so v skoraj 40 % MSP, ki so prejela financiranje dolga v okviru jamstvene sheme za posojila v programu COSME, položaje izvršnega direktorja, generalnega direktorja in/ali direktorja podjetja zasedale ženske.

S programom COSME so bile tudi ustvarjene priložnosti za podjetja v sektorjih, kot sta moda in socialno gospodarstvo, za katera je znano, da pritegneta večji delež podjetnic. Na primer v okviru

---

⁴¹ <https://clustercollaboration.eu/content/erek-european-resource-efficiency-knowledge-centre>

⁴² Projekt TOURBAN (v okviru ukrepa za sodelovanje v turizmu) pomaga MSP, ki se ukvarjajo z mestnim turizmom, da postanejo konkurenčnejša in bolj trajnostna ne le z okoljskega, ampak tudi z gospodarskega in socialnega vidika. Glej: <https://www.tourban.eu/>.

⁴³ Cilj projekta CircularInnoBooster je preobraziti podjetja v modni in tekstilni industriji, da postanejo trajnostna, krožna in regenerativna. Projekt temelji na širši opredelitvi trajnostnosti, vključno s socialno razsežnostjo. Glej: <https://circoax.eu/>.

⁴⁴ Ta tržnica zagotavlja enostaven dostop do rešitev, poslovnih modelov in storitev, ki temeljijo na inovativni tehnologiji ter so zasnovani za doseganje gospodarskih, socialnih in okoljskih ciljev.

ukrepa **pospešitve in razširitve inovacij za krožno modno industrijo** 60 od 83 partnerstev (72 %), ki jih financirajo tretje osebe, koordinirajo podjetnice⁴⁵.

8. Sklepne ugotovitve

Dodeljenih je bilo vseh 96 % operativnega proračuna programa COSME, s katerimi so bili podprti dostop do financiranja, dostop do trgov, ugodno okolje za podjetja, konkurenčnost in podjetništvo.

S spremljanjem se je zagotovilo, da je bil proračun prerazporejen za najuspešnejše dejavnosti in dejavnosti z največjo udeležbo (npr. rezervni sezname projektov) ter zlasti za jamstveno shemo za posojila v programu COSME.

V okviru delovnega programa za leto 2019 je bil dosežen napredek pri izvajanju enega od ključnih priporočil vmesne ocene programa: osredotočanja na večje, strateške ukrepe ob hkratnem ohranjanju določene prožnosti za preskušanje novih idej. V letu 2019 je bilo za vodilne pobude, kot so evropska podjetniška mreža, program Erasmus za mlade podjetnike in finančni instrumenti, dodeljenih 75 % proračuna programa COSME.

Tako vodilni kot tudi manjši ukrepi so pokazali prožnost, ki je bila potrebna za odzivanje na nastajajoče izzive, zlasti na krizo zaradi COVID-19. Veliko manjših ukrepov je dragoceno prispevalo k odzivanju na nove izzive v politiki in podjetjih⁴⁶.

Ključni cilj je bil dostop do financiranja, za katerega je bilo izvršenih 66 % proračuna. V letu 2019 je jamstvena shema za posojila v programu COSME finančnim posrednikom omogočala, da so še naprej zagotavljali finančno podporo MSP, ki so se štela za bolj tvegana in so težko pridobila financiranje dolga. Na splošno se pričakuje, da bo jamstvena shema za posojila v programu COSME zagotovila več kot 65 milijard EUR za financiranje vsaj 1 000 000 MSP ves čas trajanja programa, kar bo privedlo do več kot 81 milijard EUR naložb. To dokazuje, da jamstvena shema za posojila v programu COSME pomembno vpliva na realno gospodarstvo v državah članicah EU in državah nečlanicah EU, ki sodelujejo v programu COSME.

Leta 2019 so bili skoraj vsi skladi, v katere je vlagal kapitalni instrument za rast v programu COSME, v naložbenem obdobju (tj. pregledu morebitnih MSP, v katere bi se vlagalo). Podatki o naložbah v MSP v fazi rasti in širitve kažejo, da bodo prvotni dolgoročni cilji doseženi. Pri doseganju ciljev so bili upoštevani določeni izzivi izvajanja tega finančnega instrumenta (prednostno izvajanje operacij v državah nečlanicah EU⁴⁷, ki sodelujejo v programu COSME, in dejstvo, da je v teh državah povpraševanje po naložbah manjše, ter čas, potreben za podpis sporazumov s skladi, pri čemer so na začetku potrebni kompleksnejši skrbni pregledi in bolj zapleteni postopki zbiranja finančnih sredstev).

---

⁴⁵ Ta delež temelji na podatkih iz treh od štirih projektov. Pri četrtem projektu postopki za razpis za partnerstva še niso bili zaključeni.

⁴⁶ Na primer priporočila v študiji o načelih krožnega gospodarstva za zasnovano stavbo so bila upoštevana pri več predlogih za zakonodajne revizije, s katerimi bi se v sektorju podprli prehod na krožnost, vodnik za oblikovalce politik socialnih podjetij pa dragoceno prispeva k razjasnitvi možnosti politike na tem področju.

⁴⁷ Za države EU je bil ustvarjen vrstni red, po katerem si bo Evropski investicijski sklad najprej prizadeval absorbirati naložbeno zmogljivost, ki je na voljo v okviru sklopa za rast in širitev EFSI, preden bo izkoristil sredstva kapitalnega instrumenta za rast v programu COSME. Kapitalni instrument za rast v programu COSME z večjo geografsko pokritostjo bo tako na voljo tudi za naložbe v države nečlanice EU, ki sodelujejo v programu COSME. Da bi se take naložbe izvedle, pa bi bilo potrebno povpraševanje po naložbah, saj kapitalni instrument za rast v programu COSME temelji na povpraševanju, kar pomeni, da se financiranje dodeli na podlagi povpraševanj finančnih posrednikov ob hkratnem upoštevanju potrebe po široki geografski pokritosti. Pri tem pa je povpraševanje po naložbah v teh državah nečlanicah še naprej manjše.

S storitvami mreže EEN (sofinanciranimi v okviru proračuna za leto 2019) je bilo v letu 2020 podprtih 231 774 MSP, ki so jim bili zagotovljeni svetovanje ter informacijske storitve in storitve za partnerstva, digitalne storitve mreže pa so dosegle 14,1 milijona MSP. Storitve mreže EEN za razširitev so postale osrednja storitev, svetovalci mreže pa so začeli tudi preskušati storitve za trajnostnost. Mreža EEN je MSP med krizo zaradi COVID-19 zagotavljala dragoceno podporo.

Ukrep za pospešitev in razširitev inovativnih poslovnih idej za **trajnostno in krožno modo** je podprl pospešeno izvajanje 120 obetavnih poslovnih idej za podporo modne industrije s prehodom na zelene in trajnostne poslovne modele.

Projekti, namenjeni **spodbujanju trajnostnosti MSP v turistični panogi**, podjetjem v tej panogi pomagajo krepiti zmogljivost ter znanja in spretnosti za raziskovanje in izvajanje trajnostnih rešitev z izkoriščanjem čezmejnega in medsektorskega sodelovanja. Trenutno poteka šest projektov s 55 upravičenci v 21 državah.

Kriza zaradi COVID-19 je vplivala na številne projekte in ukrepe, zlasti na tiste, ki so vključevali potovanja, dogodke na kraju samem in druge osebne stike. Med pomembnejšimi takimi projekti so center EU na Kitajskem, program Erasmus za mlade podjetnike in „Clusters Go International“. Kadar je bilo to potrebno, so koordinatorji pridobili podaljšanja za trajanje projektov, dejavnosti v projektih pa so bile prilagojene kriznim razmeram. Zdaj si močno prizadevajo, da bi dosegli cilje.

Na primer pri **projektih „Clusters Go International“** poteka napredek pri strateškem mednarodnem sodelovanju, kar evropskim podjetjem pomaga pri povezovanju z mednarodnimi vrednostnimi verigami.

Na projekte programa Erasmus za mlade podjetnike, ki so se začeli izvajati v letih 2019 in 2020 v okviru delovnega programa za leto 2019, so vplivale težave, povezane s COVID-19, zato je bilo število izmenjav leta 2020 manjše kot leta 2019. To je bilo pričakovano, ker so potovanja in osebni stiki bistven del tega ukrepa. Pogodbe so bile podaljšane, dejavnosti pa prilagojene kriznim razmeram. Projekti zdaj dobro napredujejo pri doseganju končnih ciljev.

Povezave z drugimi programi in skladi EU so bile optimizirane. Na primer sodelovanje z Evropskim skladom za strateške naložbe je za proračun jamstvene sheme za posojila v programu COSME zagotovilo veliko dodatnih sredstev. Pripravljene so bile smernice in zaključki za pomoč MSP pri pridobivanju podpore skladov ESI za dejavnosti, povezane z obrambo, in dejavnosti z dvojno rabo. Potekalo je tudi povezovanje med programom COSME in najrazličnejšimi programi EU za dejavnosti mreže EEN.

Še naprej bo potekalo spremljanje sedanjih ukrepov programa COSME, zlasti tistih, na katere je kriza zaradi COVID-19 močnejše vplivala. Redno spremljanje tega programa je omogočilo odkrivanje in reševanje drugih težav. Podatki iz trenutne dejavnosti spremljanja kažejo, da bi morale osebe GD GROW več pozornosti nameniti prerazporeditvi neporabljenih sredstev za ukrepe, ki se upravljajo interno⁴⁸. To bo navedeno v novih smernicah za spremljanje, ki se trenutno pripravljajo. Postopki spremljanja za študijo o razvoju evropskega kazalnika za cene hrane so razkrili, da študija ni bila izvedena dovolj uspešno, zato se je zmanjšalo plačilo, ki ga je za to nalogo izvedel javni naročnik.

Na splošno bodo **v okviru programa COSME uspešno doseženi zastavljeni cilji**. Pri veliko ukrepih so bili cilji za konec leta 2020 doseženi, projekti, na katere je vplivala kriza zaradi COVID-19, pa so se začeli ponovno izvajati. Izkušnje, ki so bile pridobljene s temi dejavnostmi spremljanja, so bile vključene v oblikovanje ukrepov za prihodnja leta, zlasti v delo za zagotavljanje boljše stalnosti vodilnih ukrepov⁴⁹.

---

⁴⁸ Za ukrepe, prenesene na agencijo EISMEA, že poteka postopek prerazporeditve.

⁴⁹ Ta postopek se je nadaljeval v finančnem obdobju 2021–2027 v okviru stebra za MSP v programu Enotni trg. Zlasti mreža EEN, program EYE in skupne pobude grozdov so zdaj večletni ukrepi, sofinancirani do

Ukrepi, podprti v okviru programa, še naprej spodbujajo konkurenčnost, rast in zaposlovanje. Kriza zaradi COVID-19 je pokazala tudi, da ukrepi programa COSME izpolnjujejo spreminjajoče se potrebe MSP in se prilagodljivo odzivajo na nove izzive. To bo pomembno tudi v prihodnjih obdobjih poročanja, ko bo podpora čim bolj osredotočena na pomoč MSP pri spoprijemanju z izzivi, ki so posledica ruske vojaške agresije proti Ukrajini in so imeli resne posledice za gospodarstvo EU.

---

leta 2024, s čimer bo za te storitve zagotovljena boljša srednjeročna stalnost. Glej tudi tretji odstavek teh sklepnih ugotovitev.

9. Priloga

Izvrševanje proračuna EU za leto 2019

(vsi zneski so v eurih)

Proračunska vrstica		Obveznosti				Plačila		
		vsi viri sredstev				vsi viri sredstev		
		Prvotni proračun	Proračun, ki se izvršuje	Izvedba v %		Razpoložljiva sredstva za plačila	Izvedeno plačilo	Izvedba v %
02 02 02	Dostop do financiranja	290 488 049	256 740 242	88 %		187 844 246	171 596 957	91 %
	preneseno na druge generalne direktorate	3 897	3 897	100 %		13 897	13 897	100 %
	preneseno na agencijo EASME	500 000	500 000	100 %		0	0	0 %
	<i>od tega prejetu od držav nečlanice EU</i>	<i>40 115 174</i>	<i>6 875 480</i>	<i>*</i>		<i>40 115 174</i>	<i>26 416 116</i>	<i>*</i>
	Skupaj	290 991 946	257 244 139	88 %		187 858 143	171 610 854	91 %
02 02 01	Dostop do trgov, poslovnega okolja in podjetništva							
	ki ga izvaja GD GROW	20 860 159	9 515 853	46 %		20 478 180	9 306 678	45 %
	preneseno na agencijo EASME	117 896 424	117 606 038	100 %		101 382 506	100 718 334	99 %
	preneseno na druge generalne direktorate	3 117 383	2 999 103	96 %		3 739 266	1 605 740	43 %
	<i>od tega prejetu od držav nečlanice EU</i>	<i>15 260 744</i>	<i>4 104 138</i>	<i>*</i>		<i>15 260 744</i>	<i>1 829 357</i>	<i>*</i>
	Skupaj	141 873 965	130 120 993	92 %		125 599 951	111 630 752	89 %
02 01 04 01	Administrativni proračun	4 910 505	3 258 490	66 %		4 910 505	562 226	11 %
02 01 06 01	EASME – administrativni (operativni) proračun	10 322 946	9 908 597	96 %		10 322 946	9 908 597	96 %
	Skupna proračunska sredstva	448 099 362	400 532 219	96 %		328 691 545	293 712 429	89 %

* Ta sredstva se v računovodskih sistemih prenesejo, zato odstotki niso prikazani. Letne obveznosti in poraba plačil temeljijo na dejanskih podatkih.